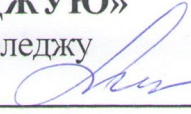

**КОЛЕДЖ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РИНКОВИХ ВІДНОСИН»
ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР
Циклова комісія з маркетингу та менеджменту**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор коледжу

_____ **О.В.Ланіна**
«29» серпня 2022 року

НАВЧАЛЬНА РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліни професійної підготовки

"Основи підприємницької діяльності"

(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
075	Маркетинг

Розробник(и):

Кулік А.В., к.е.н., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

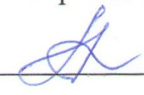
(підпис)

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії
протокол № 1 від "29" серпня 2022 року

Голова

_____
(підпис)

Зіміна А.І.

(прізвище та ініціали)

Гарант ОПП 075 Маркетинг

_____
(підпис)

Бородіна О.М.

(прізвище та ініціали)

МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ (КОМПЕТЕНТНОСТІ), ЇЇ МІСЦЕ У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Програму дисципліни «Основи підприємницької діяльності», що є професійно-орієнтованою, складено відповідно до навчального плану підготовки студентів здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг».

Головною метою вивчення дисципліни «Основи підприємницької діяльності» є формування системи професійних компетентностей щодо визначення пріоритетних напрямків підприємницької діяльності та умов її здійснення в сучасних умовах господарювання.

Опрацювання змісту теоретичного матеріалу дисципліни передбачає обов'язкову самостійну роботу студентів з рекомендованими нормативними документами і навчальною літературою.

Завданням вивчення дисципліни є обґрунтування послідовних кроків у підприємницькій діяльності – від стратегічного планування підприємницької діяльності до розроблення та впровадження системи управління та контролю її результатів; від підприємницької ідеї до форм і засобів її фактичної реалізації в умовах ринкового середовища, що динамічно змінюється, а саме:

- вивчення об'єктивних засад та сутності підприємства;
- одержання знань щодо видів та сфер підприємницької діяльності, організації підприємства;
- оволодіння необхідними знаннями щодо правового забезпечення та державного регулювання підприємництва;
- набуття навичок в організації підприємницької діяльності.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- основні форми організації підприємницьких структур;
- закони і закономірності розвитку підприємництва;
- способи та методи започаткування та ведення підприємницької діяльності;
- елементи зовнішнього середовища підприємницької діяльності;
- нормативно-правове забезпечення підприємництва;
- умови ліцензування підприємницької діяльності;
- основні особистісні риси підприємця, вимоги до підприємницької культури та етики поведінки;
- основні методи аналізу та підходи до оцінки ефективності підприємницької діяльності;
- особливості започаткування та ведення підприємницької діяльності на міжнародних ринках;
- форми та порядок ліквідації підприємств.

Вміти:

- аналізувати підприємницьке середовище;
- враховувати вимоги та обмеження законодавства і регуляторної політики держави щодо підприємницької діяльності;
- виконувати функції бізнесу;
- розробляти бізнес-план підприємства;
- розробляти план заснування підприємства
- складати установчі документи (установчий договір, статут);
- складати план переговорів з партнерами;
- складати текст договорів, як форми закріплення партнерських зв'язків;
- проводити розрахунки основних економічних показників діяльності підприємства.

Компетенції студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Код	Зміст	Результати навчання
Спеціальні (фахові) компетентності		
СК1	Здатність системно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу	РН 1. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи провадження маркетингової діяльності. РН 4. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язування практичних завдань у сфері маркетингу. РН 9. Застосовувати сучасні технології маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, адаптуватися до змін маркетингового середовища. РН 10. Оцінювати ризики здійснення маркетингової діяльності в умовах певної невизначеності маркетингового середовища. РН 12. Реалізовувати маркетингові функції ринкового суб'єкта. РН 13. Проявляти ініціативу та підприємливість для досягнення професійної мети. РН 14. Виконувати професійну діяльність у командній роботі. РН 15. Знати історію, наукові цінності й досягнення суспільства у маркетинговій діяльності.
СК3	Брати участь у плануванні маркетингової діяльності ринкового суб'єкта.	
СК5	Брати участь у розробленні маркетингового забезпечення розвитку бізнесу в умовах певної невизначеності.	
СК8	Здатність використовувати інструментарій маркетингу у професійній діяльності.	
СК10	Здатність обґрунтовувати і презентувати результати досліджень у сфері маркетингу	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Підприємництво – основа господарської діяльності

Підприємництво як економічна категорія. Теорія підприємництва. Закони та закономірності підприємництва Об'єктивні основи розвитку підприємництва в ринковій економіці. Мотиви започаткування підприємництва. Суть підприємництва як форми господарювання.

Основні функції підприємництва: ресурсна, організаційна, стимулююча (мотиваційна) та творча. Принципи підприємницької діяльності. Підприємницька ідея, її джерела і методи творчого (евристичного) пошуку. Стартап, як метод залучення інвестицій.

Тема 2. Планування і організація підприємницької діяльності

Суб'єкти та організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Порівняльний аналіз одноосібного володіння, партнерства, корпоративного підприємництва та франчайзингу. Особливі форми організації підприємництва.

Складні форми підприємницьких утворень. Поняття, цілі та задачі кооперації.

Господарські товариства неакціонерного типу. Сутність та основні типи акціонерних товариств. Основні види кооперативів.

Об'єднання підприємств: холдинги, фінансово-промислові групи та ін. Фактори вибору виду підприємництва. Характерні риси різних видів підприємництва (виробниче, комерційне, фінансове, посередницьке, страхове) Бізнес-планування, як основа підприємництва. Організація процесу бізнес-планування на підприємстві. Поняття, цілі, задачі та особливості складання бізнес-плану. Структура бізнес-плану. Бізнес-планування у середовищі програмного забезпечення Project Expert (MS Project)

Тема 3. Державне регулювання підприємництва

Відповідальність за заняття протизаконною підприємницькою діяльністю. Права і обов'язки державних контролюючих органів щодо підприємницьких структур. Державне регулювання підприємництва в Україні. Визначення статусу суб'єктів підприємництва. Регулювання взаємодії суб'єктів підприємницької діяльності. Методи врегулювання спорів партнерів при здійсненні підприємницької діяльності. Принципи оподаткування підприємництва.

Сутність та види відповідальності підприємців. Заходи забезпечення виконання підприємницьких зобов'язань. Адміністративна відповідальність за здійснення правопорушень у галузі підприємницької діяльності. Обмеження підприємництва. Шахрайство та рейдерство. Принципи застосування засобів протидії.

Тема 4. Ризики підприємницької діяльності

Сутність основних видів ризиків та їх особливості. Класифікація та ознаки ризиків в підприємстві.

Підходи до управління ризиками в підприємстві. Шляхи нівелювання впливу ризиків на результативність підприємництва

Функції підприємницьких ризиків. Фактори, які впливають на виникнення підприємницького ризику. Леверидж як показник впливу структури капіталу на рівень підприємницького ризику. Процес управління підприємницьким ризиком. Оцінювання підприємницького ризику. Страхування підприємницьких ризиків.

Тема 5. Створення суб'єкту підприємництва

Основні етапи створення суб'єкту підприємництва

Особливості реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності – фізичної особи підприємця. Одержання суб'єктом підприємницької діяльності – фізичною особою дозволу на оформлення замовлень на виготовлення печаток і штампів та їх виготовлення. Фінансові аспекти створення суб'єкту підприємництва.

Реєстрація суб'єкта підприємницької діяльності – юридичної особи підприємця. Підготовка установчих документів підприємства. Відкриття банківського рахунку для формування статутного фонду господарського товариства. Процедура державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності — юридичної особи. Одержання статусу та атрибутів суб'єкту підприємництва. Відкриття поточного банківського рахунку суб'єктові підприємницької діяльності — юридичній особі. Припинення підприємницької діяльності

Тема 6. Конкуренція в підприємстві

Зміст та види конкуренції в системі підприємництва. Основні функції конкуренції. Форми та методи конкурентного суперництва. Конкурентоспроможність підприємства. Підприємницька таємниця, як засіб досягнення конкурентних переваг. Напрями впливу

конкуренції на підприємництво. Стратегії підприємництва на ринку товарів та послуг. Державне регулювання конкуренції на ринку.

Тема 7. Фінансові аспекти підприємництва

Сутність фінансових відносин суб'єктів підприємницької діяльності. Організація фінансової діяльності підприємства. Банківські операції як забезпечення здійснення підприємництва. Банківське кредитування суб'єктів підприємництва: види, принципи, організація. Форми небанківського кредитування: характеристика та роль в системі підприємництва. Кредитування як механізм стимулювання підприємництва. Державне та міжнародне кредитування підприємництва. Інвестування підприємницької діяльності.

Тема 8. Ліцензування підприємництва

Поняття ліцензії та ліцензування. Види діяльності, що підлягають ліцензуванню в підприємстві. Порядок отримання ліцензії суб'єктами підприємницької діяльності. Анулювання ліцензій. Відповідальність за порушення законодавства у сфері ліцензування під час провадження підприємницької діяльності

Тема 9. Підприємницька таємниця

Сутність підприємницької таємниці. Елементи, які складають підприємницьку таємницю. Загрози безпеці підприємства від недостатнього захисту підприємницької таємниці. Основні елементи механізму захисту підприємницької таємниці. Комерційна таємниця в межах трудових відносин. Поняття «ноу-хау» в економіці підприємства. «Закритість технологій» результатів підприємницької діяльності.

Тема 10. Договірні взаємовідносини у підприємстві

Договір як форма закріплення партнерських зв'язків. Напрями і форми співробітництва партнерів. Види договорів у ринковій економіці. Оферта як попередня форма укладання договору. Структура та зміст договору. Формування умов договору підприємцем. Процедура укладання договору.

Тема 11. Підприємницький успіх та культура бізнесу

Характеристика підприємницького успіху. Професійна культура підприємницької діяльності. Ділова етика підприємця. Соціальна відповідальність бізнесу. Особливості створення іміджу підприємця. Гудвіл як економічне відображення ділової репутації підприємця.

Тема 12. Організація міжнародного підприємництва

Мотиви розвитку міжнародного підприємництва. Форми та специфіка міжнародного підприємництва. Міжнародний рух капіталу. Принципи державного регулювання міжнародної підприємницької діяльності. Національні та міжнародні органи регулювання міжнародного підприємництва. Методи регулювання міжнародного підприємництва. Показники результативності міжнародного підприємництва.

Тема 13. Ефективність підприємництва

Методологічні підходи до оцінки ефективності підприємництва. Шляхи підвищення ефективності підприємництва: вибір ефективних форм підприємницької діяльності,

активізація інноваційно-інвестиційної діяльності, підвищення конкурентоспроможності продукції. Оптимізація поточних витрат підприємства.

Тема 14. Припинення підприємницької діяльності

Форми та порядок ліквідації підприємств. Черговість задоволення вимог кредиторів у разі припинення підприємницької діяльності. Сутність та форми реорганізації підприємств. Досудова санація. Банкрутство індивідуального підприємця. Порядок визнання підприємства банкрутом. Фінансове оздоровлення підприємства-боржника. Зовнішнє управління підприємством-боржником.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин			
	Усього годин/кредитів	З них		
		лекції	практичні заняття	СРС
Тема 1. Підприємництво – основа господарської діяльності	6	2	2	2
Тема 2. Планування і організація підприємницької діяльності	9	4	2	3
Тема 3. Державне регулювання підприємництва	5	2	1	2
Тема 4. Ризики підприємницької діяльності	6	2	2	2
Тема 5. Створення суб'єкту підприємництва	8	4	2	2
Тема 6. Конкуренція в підприємстві	6	2	2	2
Тема 7. Фінансові аспекти підприємництва	5	2	1	2
Тема 8. Ліцензування підприємництва	6	2	2	2
Тема 9. Підприємницька таємниця	5	2	1	2
Тема 10. Договірні взаємовідносини у підприємстві	9	4	2	3
Тема 11. Підприємницький успіх та культура бізнесу	5	2	1	2
Тема 12. Організація міжнародного підприємництва	6	2	2	2
Тема 13. Ефективність підприємництва	8	4	2	2
Тема 14. Припинення підприємницької діяльності	6	2	2	2
Разом	90/3	36	24	30

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти

1. Господарський кодекс України №436-IV із змінами і доповненнями від 16 січня 2003 року
2. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України №2121-III від 07 груд. 2000 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2001. – № 5/6. – Ст.30.– Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] : Закон України № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. // Відом. Верхов. Ради України. – № 40. – Ст. 365. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>
4. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України № 755-IV від 15 трав. 2003 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2003. – № 31/32. – Ст. 263.
5. Цивільний кодекс України №435-IV із змінами та доповненнями від 16 січня 2003 року
6. Про страхування : Закон України № 86/96 від 07 берез. 1996 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 18. – Ст. 78.
7. Про ціни та ціноутворення : Закон України № 507-XII від 03 груд. 1990 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1990. – № 52. – Ст. 650.
8. Кодекс законів про працю України. – К. : КМА, 2011. – 112с.
9. Положення про типовий бізнес-план [Електронний ресурс] : наказ Фонду Держ. майна України від 26 трав. 2004 р. № 301. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG461.html
10. Про ліцензування певних видів господарської діяльності Закон України № 1775-III від 1 червня 2000 р.

Література

Основна:

11. Донець Л.І., Романенко Н.Г. Основи підприємництва /Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2011. – 320 с.
12. Агафонова Л. Підготовка бізнес-плану. Практикум. – К.: Знання, 2001. – 158с.
13. Карлін М. І. Правові основи підприємництва: Навч. посіб. / 2-е вид., випр. і доповн. – К.: Кондор, 2011. – 368 с.
14. Шваб Л.І. Основи підприємництва: навч. посібник. 2-е вид. – К.: Каравела, 2007. - 368

Додаткова:

15. Бойчик І. М. Економіка підприємства : навч. посіб. /І.М.Бойчик.– К. : Атіка, 2012. – 543 с.
16. Все про податки: Довідник / М.Я.Азаров, В.Д. Кольга, В.А. Онищенко. – К.:Експерт-Про, 2000. – 492с.
17. Гой І.В., Смелянська Т.П. Основи підприємницької діяльності / Навчально-методичний посібник. – Хмельницький, 2012. – 245 с.
18. Грибалев Н. П. Бізнес-план : практ. рук. /Н.П.Грибалев, И.Г.Игнатъева. – СПб. : Белл, 2011. – 160 с.
19. Добровський В. М. Звітність підприємств : навч. посіб. для самостійного вивчення дисциплін / В. М. Добровський. – К. : КНЕУ, 2009. – 195 с.
20. Друккер Петер. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво / пер. з англ. – К.: Україна, 1994

21. Мочерний С.В., Устинко О.А., Чоботар С.І. Основи підприємницької діяльності:Посібник. – К.:Академія, 2001. – 280с.

22. Цигилик І.І., Криховецька З.М., Паневник Т.М. Основи підприємництва. Друге видання, перероблене та доповнене. / Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 224 с.